

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Iñaki Gorritxategi Alberdi

*Berriz, Bizkaia
(1931-2021)*

Aurkibidea

Biografia

Elizosteko Errotan jaio zen 1931an. Bere ama Bernakoa (Zornotza) zen. Bederatzi neba-arreba izan ziren. Gerra garaian, Eibartik errefuxiatuta etorritako jendea izan zuten. Oso ondo ezagutu zituen gerran bertan gertatutakoak. Berriz 1936 gogoratzen elkartekoek egindako grabazioan parte hartu zuen eta [Durango 1936](#) Elkartekoek ere egin zioten elkarrizketa.

Zintak

BRZ-034

- **Proiektua:** Berriz 1936 gogoratzen
- **Elkarrizketatzailea(k):** Arrizabalaga, Maite
- **Data:** 2007-11-01
- **Iraupena:** 73 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne
- **Emalea:** Arrizabalaga, Maite

BRZ-045

- **Proiektua:** Durango 1936
- **Elkarrizketatzailea(k):** Elkartea, Durango 1936
- **Data:** 2016-11-04
- **Iraupena:** 46 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Elkartea, Durango 1936
- **Emalea:** Elkartea, Durango 1936

Pasarteak

1. Milizianoak eta errefuxiatu eibartarrak etxean

- **Erref:** BRZ-034/002
- **Iraupena:** 0:03:13. **Hasi:** 00:00:52. **Bukatu:** 00:04:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Milizianoak etxean izaten zituzten. Amak janaria ematen zien. Errefuxiatuak izan zituzten etxean, Eibartik etorritakoak. Amak Candida Alberdi zuen izena. Eibartik gramofonoa eta irratia ekarri zituzten errefuxiatuek.

2. Durango bonbardatu zutenekoa gogoan du

- **Erref:** BRZ-034/005
- **Iraupena:** 0:04:47. **Hasi:** 00:06:47. **Bukatu:** 00:11:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Hainbeste ardura etxean eta seme-alabak ahizparenera, Andikoara, bidali zituen Iñakiren amak gerra garaian. "El Abuelo" hegazkina ikusteko irrikan egoten ziren. Durango bonbardatu zutenean, zela ikusi zuten kontaktzen du.

3. Erreketeak, "italianoak" eta "moroak" herrian

- **Erref:** BRZ-034/006
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:11:34. **Bukatu:** 00:13:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Berrizera jeitsi ziren eta karlistek hartu zuten herria. Italianoak eta "moroak" gogoan ditu. Erreketeek ordaindu egiten zuten, dirua zeukaten eta.

4. Aita atxilotu eta Durangora eraman zuten

- **Erref:** BRZ-034/007
- **Iraupena:** 0:04:22. **Hasi:** 00:13:30. **Bukatu:** 00:17:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Aitak zilarrezko txanponak lurperatu egin zituen, makatz baten azpian. Aita non zegoen ere ez zuten jakiten. Aita soroan zebilen atxilotu zutenean. Zazpi atxilotu eraman zituzten Durangora. Arcas aipatzen du.

5. Aitaren kartzelaldia Larrinagan

- **Erref:** BRZ-034/008
- **Iraupena:** 0:04:59. **Hasi:** 00:17:52. **Bukatu:** 00:22:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Aitak, atxilotuta zegoela, lehengusua ikusi zuen eta laguntza eskatu zion, baina hark ukatu. Larrinagako kartzelara eraman zuten aita gero. Ama laguntza eske joan zitzaion hainbati, baina lasai egoteko besterik ez zioten esaten. Evaristo eta Arcas testigu moduan ondo portatu zirela kontatzen du.

6. Aita kartzelatik etxeratu zenekoa

- **Erref:** BRZ-034/009
- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 00:22:51. **Bukatu:** 00:25:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Aita eta besteak irailean aske geratu eta etxeratu ziren, eta ondo gogoan dauka egun hura Iñakik. Zehaztasunez kontatzen du. Aitarekin batera kartzelan egon zirenak aipatzen ditu.

7. Aitaren lehengusua fusilatu zutenekoa

- **Erref:** BRZ-034/011
- **Iraupena:** 0:03:28. **Hasi:** 00:25:35. **Bukatu:** 00:29:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Aitak kontatu zien bere lehengusua, Cecilio Zabala, zornotzarra, hil zutenekoa. Gizon batzuei, egunean egunean, prestatzeko esaten zieten kartzelarietara eta fusilatu egiten zituzten. Bere lehengusuaren arropak aitak eman zizkion alargunari biharamunean.

8. Bera ez zela Ignacio, Iñaki baino

- **Erref:** BRZ-034/013
- **Iraupena:** 0:05:20. **Hasi:** 00:30:16. **Bukatu:** 00:35:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Aita etxeratu zenean, zer nolakoak bizi izan zituen kontatzen du. Gogoan du konfirmatu zenean, Iñaki izena ematera bultzatu zuela aitak, Ignacio izenaren orde. Jaiotze agiria eskatu zuen udaletxean gerora eta Iñaki izena agertzen zen. Seme-alaben izenak erdaraz erregistratu behar izan zituzten, ez zirelako euskaraz erregistratzen lagatzen.

9. Irakasle militarrek

- **Erref:** BRZ-034/015
- **Iraupena:** 0:05:16. **Hasi:** 00:36:33. **Bukatu:** 00:41:49

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Frankismo garaian izan zituen irakasleak militarrek zirela dio. Jo egiten zituzten. Instrukzioa jasotzen zuten, plazan.

10. Irakasleak ikasleak egurtu zituenekoa

- **Erref:** BRZ-034/016
- **Iraupena:** 0:05:14. **Hasi:** 00:41:49. **Bukatu:** 00:47:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Irakasle batekin gertatutakoa kontatzen du: sagar mutxikin bat nork bota zuen jakiteko, ikasle guztiak banan-banan jo zituen. Beste egun batean pelota bategatik berdin gertatu zitzaien.

11. Gerraren hasieran soldaduak herrian

- **Erref:** BRZ-034/018
- **Iraupena:** 0:03:41. **Hasi:** 00:47:58. **Bukatu:** 00:51:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Hegazkina jausi zenean, ikusi egin zuen berak ere. Gogoan du nazionalak lurralderen bat hartzen zutenean, kanpaiak jotzen zituztela. Gerra hasi zenean, berehala herritar batzuk soldaduz janzten hasi zirela dio. Hasierako kontuak aipatzen ditu. Amabirjina bat margotu egin zuten.

12. Gerra garaian ibiltzeko baimena baina markatuta

- **Erref:** BRZ-034/021
- **Iraupena:** 0:03:37. **Hasi:** 00:57:00. **Bukatu:** 01:00:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » lhes egin beharra

Laburpena:

Ama ortulari ona zela kontatzen du; aita kartzelan egon zenean, ama egin zen familia osoaren kargu. Amak ibiltzeko baimena lortu zuenekoa kontatzen du.

13. Aurkezpena eta familia

- **Erref:** BRZ-045/001
- **Iraupena:** 0:01:48. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:01:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea

Laburpena:

14. Umezaroko akorduak

- **Erref:** BRZ-045/002
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:01:48. **Bukatu:** 00:04:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea

Laburpena:

15. Gurasoen ogibideaz

- **Erref:** BRZ-045/003
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:04:00. **Bukatu:** 00:06:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea

Laburpena:

16. Miliziano asko Berrizen

- **Erref:** BRZ-045/004
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:06:00. **Bukatu:** 00:07:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

17. Berriztik Andikoara eta handik Durangoko bonbardaketa ikusi

- **Erref:** BRZ-045/005
- **Iraupena:** 0:02:53. **Hasi:** 00:07:46. **Bukatu:** 00:10:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

18. Tropa faxistak sartzean Berrizera

- **Erref:** BRZ-045/006
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:10:39. **Bukatu:** 00:12:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

19. Italianoak, moroak eta erreketek Berrizen

- **Erref:** BRZ-045/007
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:12:04. **Bukatu:** 00:13:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

20. Amaren Eibarko bezero batzuk etxean errefuxiatu

- **Erref:** BRZ-045/008
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 00:13:37. **Bukatu:** 00:14:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

21. Errota prezintatu eta amari salbokonduktoa ukatu

- **Erref:** BRZ-045/009
- **Iraupena:** 0:03:39. **Hasi:** 00:14:20. **Bukatu:** 00:17:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura

Laburpena:

22. Aita Atxilotu eta Larrinagako kartzelara

- **Erref:** BRZ-045/010
- **Iraupena:** 0:05:46. **Hasi:** 00:17:59. **Bukatu:** 00:23:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

23. Berrizko fusilatua eta aitaren lehengusu Cecilio Zabala fusilatua

- **Erref:** BRZ-045/011
- **Iraupena:** 0:02:26. **Hasi:** 00:23:45. **Bukatu:** 00:26:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

24. Aitaren kartzelako akorduak

- **Erref:** BRZ-045/012
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:26:11. **Bukatu:** 00:27:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

25. Eskola frankista: euskara debekatua eta edozergatik jo

- **Erref:** BRZ-045/013
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:27:41. **Bukatu:** 00:29:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

26. Luis Gaztelu-Urrutia parrokoaren zaplastekoa

- **Erref:** BRZ-045/014
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:29:49. **Bukatu:** 00:30:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren jarrera

Laburpena:

27. Garaiko maisuaren jipoi itzelak

- **Erref:** BRZ-045/015
- **Iraupena:** 0:04:47. **Hasi:** 00:30:57. **Bukatu:** 00:35:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:**28. Iñaki ez zen "Ignacio"**

- **Erref:** BRZ-045/016
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:35:44. **Bukatu:** 00:37:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren jarrera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:**29. Felipe Alberdi "Verdugo"**

- **Erref:** BRZ-045/017
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:37:50. **Bukatu:** 00:39:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura

Laburpena:**30. Luis Gaztelu-Urrutia parrokoaren hiletan herritarrik apenas**

- **Erref:** BRZ-045/018
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:39:35. **Bukatu:** 00:40:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren jarrera

Laburpena:**31. "18 de Julioko" kanpaiak jo eta maisu zigortzaileari lepotik heldu ziona**

- **Erref:** BRZ-045/019
- **Iraupena:** 0:04:07. **Hasi:** 00:40:46. **Bukatu:** 00:44:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura

Laburpena:

32. Hausnarketa

- **Erref:** BRZ-045/020
- **Iraupena:** 0:00:47. **Hasi:** 00:44:53. **Bukatu:** 00:45:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak

Laburpena:

Gorritxategi Alberdi, Iñaki | ahotsak.eus Orr.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-04-21

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com